

УДК 342.9:004.65:364

Руслан ІГОНІН
АТ “НАЕК “Енергоатом”,
провідний юрисконсульт відділу забезпечення
діяльності у сфері запобігання корупції,
доктор юридичних наук, доцент
praisejoy17@hotmail.com
ORCID: 0000-0003-3660-4036

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ТА ВЕДЕННЯ РЕЄСТРІВ У СИСТЕМІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

<http://doi.org/10.23939/law2025.46.114>

© Ігонін Р., 2025

У статті досліджуються адміністративно-правові засади формування та ведення державних реєстрів у системі соціального захисту України. Проаналізовано нормативно-правову базу, що регламентує їх функціонування, зокрема Конституцію України, профільні закони та підзаконні акти. Розглянуто ключові інформаційні ресурси Єдиної інформаційної системи соціальної сфери: Реєстр надавачів та отримувачів соціальних послуг; Реєстр отримувачів житлових субсидій; Реєстр осіб, які мають право на пільги; Банк даних осіб з інвалідністю; систему обліку внутрішньо переміщених осіб тощо. Метою статті є комплексне дослідження адміністративно-правових засад формування та ведення реєстрів у системі соціального захисту України, аналіз функціонування ключових інформаційних систем і реєстрів, а також визначення доцільності запровадження галузевого реєстру реєстрів соціального захисту населення. Використано формально-юридичний і порівняльно-правовий методи системного аналізу. У статті критично осмислюється універсальна концепція створення єдиного державного “реєстру реєстрів”, яка викликає занепокоєння з погляду застосування до соціальної сфери, враховуючи особливі вимоги до обробки персональних даних. Запропоновано альтернативний підхід до систематизації реєстрової інформації шляхом створення галузевого реєстру реєстрів соціального захисту населення. Така модель передбачає не лише підвищення ефективності управління та поліпшення обміну даними між різними підсистемами, але й створення умов для інтеграції з інформаційними системами інших галузей (медицина, освіта, екологія тощо), зберігаючи водночас галузеву специфіку соціального захисту. Отримані результати можуть бути використані під час розробки нормативних актів, що регламентують функціонування інформаційних систем у сфері соціального захисту, а також під час імплементації цифрових рішень в органах державного управління.

Ключові слова: адміністративно-правове регулювання, соціальний захист, Єдина інформаційна система соціальної сфери, реєстри, галузевий реєстр.

Постановка проблеми. Система соціального захисту населення України виконує одну з найважливіших функцій держави, яка полягає у наданні допомоги та підтримки найбільш вразливим верствам населення. З огляду на надзвичайно складну соціально-економічну ситуацію,

викликану тривалим збройним конфліктом, соціальна політика нашої держави зазнала значної трансформації. У цьому контексті особливого значення набуває вдосконалення механізмів формування, реалізації та контролю за наданням соціальних послуг і виплат. Одним з ключових елементів забезпечення ефективного функціонування системи соціального захисту є інформаційне забезпечення, яке охоплює систему обліку отримувачів соціальної підтримки, систему призначення та виплати допомоги, а також організацію надання соціальних послуг.

У зв'язку з цим особливого значення набувають адміністративно-правові засади формування та ведення реєстрів у системі соціального захисту, які мають забезпечити ефективність державного управління, автоматизацію процесів та підвищення якості соціальних послуг.

Сьогодні в Україні здійснюється поступове запровадження Єдиної інформаційної системи соціальної сфери (далі – ЄІССС) та галузевих реєстрів, які мають стати основою для реалізації права громадян на соціальний захист. Водночас, попри позитивні зрушення, ця система залишається фрагментарною, що зумовлює потребу в комплексному дослідженні організаційно-правових аспектів функціонування реєстрів у зазначеній сфері.

Аналіз дослідження проблеми. Проблематика інформаційного забезпечення системи соціального захисту, зокрема формування та ведення державних реєстрів, лише частково висвітлюється у сучасній науковій літературі. І. В. Іващенко аналізував механізм функціонування окремих підсистем ЄІССС, у тому числі Реєстру надавачів і отримувачів послуг. О. П. Кайда ще до появи ЄІССС висвітлював потребу створення єдиної бази даних як основи для адресного надання соціальної допомоги. У своїй науковій праці В. І. Сташкін висвітлював особливості функціонування Єдиного державного автоматизованого реєстру осіб, які мають право на пільги. У пізніших дослідженнях, зокрема у своїй праці В. Р. Чалик звернув увагу на те, що немає взаємодії між Єдиною інформаційною системою соціальної сфери та іншими державними реєстрами.

Отже, існує певна наукова база для дослідження цієї теми, проте вона є фрагментарною, що зумовлює актуальність системного аналізу адміністративно-правових засад формування та ведення державних реєстрів у системі соціального захисту України.

Метою статті є комплексне дослідження адміністративно-правових засад формування та ведення реєстрів у системі соціального захисту України, аналіз функціонування ключових інформаційних систем і реєстрів, а також визначення доцільності запровадження галузевого реєстру реєстрів соціального захисту населення.

Виклад основного матеріалу. Нині в Україні жваво розвивається специфічна сфера збору, зберігання та використання різноманітної інформації – електронні реєстри [1, с. 5]. Правовою основою функціонування реєстрів у системі соціального захисту є положення Конституції України, яка закріплює право на соціальний захист (ст. 46), право на інформацію (ст. 34) та право на захист персональних даних (ст. 32) [2]. Конституційні гарантії визначають базові засади правового статусу особи та її право на належний рівень соціальної підтримки, у тому числі з використанням сучасних інформаційних технологій. Однак безпосереднє регулювання організації та ведення державних реєстрів, порядку адміністрування інформації, захисту персональних даних здійснюється нормами адміністративного та інформаційного права. Кодекс України про адміністративні правопорушення (визначає відповідальність за порушення порядку обробки та захисту інформації, персональних даних) [3]; Закон України “Про адміністративні послуги” (визначає загальні процедури, у тому числі пов’язані з використанням електронних реєстрів) [4]; Закон України “Про звернення громадян” (регулює право на доступ до інформації та порядок взаємодії громадян з органами влади) [5]; Закон України “Про захист персональних даних” (закріплює правові механізми захисту персональної інформації у державних реєстрах) [6].

Окрему групу нормативних актів становлять галузеві закони, безпосередньо пов'язані із соціальним захистом населення, зокрема: Закон України “Про соціальні послуги” (визначає правові та організаційні засади надання соціальних послуг) [7]; Закон України “Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб” (врегульовує організацію обліку внутрішньо переміщених осіб та надання їм соціальної підтримки) [8]; інші спеціальні нормативні акти, які регламентують окремі аспекти надання соціальної допомоги. Крім того, важливе місце у регулюванні посідають підзаконні нормативно-правові акти, насамперед постанови Кабінету Міністрів України, які визначають порядок створення та функціонування окремих реєстрів.

Адміністративно-правові засади функціонування реєстрів у системі соціального захисту охоплюють комплекс принципів, норм та організаційно-правових механізмів, які забезпечують належне функціонування інформаційних систем у цій сфері. До ключових засад належать: принцип законності, що передбачає ведення реєстрів винятково на підставі та в межах чинного законодавства; принцип пропорційності, який вимагає дотримання балансу між потребами держави в інформації та правами осіб, щодо яких вона збирається; принцип прозорості та підзвітності, що зобов'язує органи влади забезпечувати відкритість процедур, пов'язаних з обробкою персональних даних та веденням реєстрів; принцип цільового використання інформації, який гарантує, що дані в реєстрах використовуються лише в межах визначених функцій та завдань. Важливими є також принципи безпеки обробки даних і недискримінаційного доступу до соціальних послуг через інформаційні системи.

Ці засади реалізуються через процедури збору, внесення, обробки, зберігання, актуалізації, використання інформації, її захисту та дотримання прав осіб, інформація про яких обробляється. Ведення реєстрів у сфері соціального захисту організовано централізовано під керівництвом Міністерства соціальної політики України із залученням підпорядкованих органів (зокрема Національної соціальної сервісної служби) та державних підприємств, відповідальних за технічне та інформаційне забезпечення.

Отже, нормативно-правові засади формування та ведення реєстрів у сфері соціального захисту базуються на комплексі конституційних, адміністративно-правових та спеціальних галузевих норм, що створюють правову основу для організації інформаційного забезпечення соціального захисту.

Водночас, поряд із нормативно-правовим регулюванням, важливу роль у формуванні концептуальних підходів до організації інформаційного забезпечення соціальної сфери відіграють і наукові дослідження, в яких уже до впровадження ЄІСС порушувалося питання потреби створення ефективних реєстрових механізмів. Зокрема, дослідник О. П. Кайда наголошував на важливості створення єдиної бази даних для забезпечення адресності соціальної підтримки, встановлення критеріїв права на допомогу та організації ефективного механізму розподілу бюджетних коштів [9, с. 86]. Саме такі положення, запропоновані ще до впровадження сучасної ЄІСС, концептуально збігаються з тими викликами, які й сьогодні стоять перед системою соціального захисту України. Це дає підстави стверджувати, що науковці ще до початку цифрової трансформації соціальної сфери усвідомлювали потребу у формуванні єдиного реєстрового механізму, здатного забезпечити адресність, прозорість та ефективність соціальної допомоги.

Сучасна політика у сфері соціального захисту фактично продовжила зазначену концепцію, реалізувавши її через створення ЄІСС, яка утворена та функціонує відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 7 квітня 2021 року № 404 [10]. Система забезпечує створення, супроводження і функціонування державних реєстрів та інформаційних підсистем у сфері соціального захисту населення, а також автоматизацію процесів призначення та надання соціальної підтримки. ЄІСС поступово об'єднує наявні реєстри, банківські дані та інформаційні ресурси соціальної сфери. На даний момент ЄІСС активно розвивається, вже впроваджені основні підсистеми, які дають змогу автоматизувати багато задач, пов'язаних із соціальним захистом населення. Проте попри позитивну динаміку, вчені виявляють проблеми, пов'язані із недостатньою

взаємодією реєстрів соціального захисту з іншими інформаційними системами. Зокрема, як зазначає В. Р. Чалик, немає інтеграції між ЄІССС та Державним реєстром Міністерства охорони здоров'я України, який містить соціологічні, дозиметричні та медичні підреєстри щодо осіб, постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи. Це призводить до того, що Національна соціальна служба фактично не має повної інформації про таких осіб та не може забезпечити належне медико-соціальне забезпечення відповідно до законодавства. В. Р. Чалик також зазначає, що немає в ЄІССС єдиної системи обліку черг на санаторно-курортне лікування ветеранів війни та осіб з інвалідністю, що унеможливує контроль за дотриманням законодавчих норм щодо черговості та періодичності надання таких послуг [11, с. 184].

Водночас, попри окреслені недоліки, в Україні сформовано кілька базових реєстрів, які вже відіграють важливу роль в організації системи соціального захисту населення, забезпечуючи облік осіб та призначення соціальної підтримки. Серед них реєстр надавачів та отримувачів соціальних послуг, утворений відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 3 лютого 2021 року № 99 [12]. Його основне призначення полягає у забезпеченні обліку фізичних осіб, які мають право на отримання різних видів соціальної підтримки, призначення та контролю відповідних виплат, а також ведення обліку наданих послуг. Запровадження цього реєстру дало змогу уніфікувати інформацію про отримувачів соціальної допомоги, забезпечити автоматизовану перевірку умов призначення виплат, підвищити адресність та ефективність використання бюджетних коштів. Реєстр є центральною складовою частиною інтеграції даних у межах ЄІССС та забезпечує потрібні інформаційні потоки між органами соціального захисту населення.

Функціонування Реєстру надавачів та отримувачів соціальних послуг як одного з ключових елементів ЄІССС детально проаналізовано в роботі І. В. Іващенко. Авторка справедливо підкреслює, що цей Реєстр є важливим інструментом для забезпечення достовірності інформації про отримувачів соціальних послуг, оскільки реєстратор, який відповідає за прийом документів та відомостей, виконує кілька ключових функцій. Він перевіряє повноваження особи, яка подає документи, перевіряє їх на повноту та відповідність вимогам, створює реєстраційну картку та формує опис поданих документів, після чого завершує процес реєстрації і передає інформацію до реєстру для подальшого розгляду [13].

Важливим елементом інформаційного забезпечення також є інші реєстри, що формують основу для призначення конкретних видів соціальної допомоги та послуг. Одним з них є Єдиний державний реєстр отримувачів житлових субсидій, створений згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 14 березня 2018 р. № 182 [14]. Його функціональне призначення полягає у забезпеченні обліку домогосподарств, що отримують житлові субсидії, та контролю за ефективністю та адресністю їх надання.

Окрему роль у системі відіграє Єдиний державний автоматизований реєстр осіб, які мають право на пільги, запроваджений постановою Кабінету Міністрів України від 29 січня 2003 р. № 117 [15]. Реєстр забезпечує єдиний державний облік фізичних осіб, які мають право на пільги за соціальною ознакою, та сприяє ефективному управлінню процесом надання пільг. Реєстр уніфікує та систематизує інформацію про всіх пільговиків, запобігає дублюванню даних та забезпечує контроль за призначенням пільг. Як зазначає В. І. Сташкін, “недоліком реєстру є те, що в ньому реєструються лише особи, які звернулися за відповідною пільгою. Якщо особа має право на пільгу, але не порушила клопотання про її надання, у цей реєстр вона не попадає, тобто Єдиний державний автоматизований реєстр осіб, які мають право на пільги, не дає реальної картини кількості пільговиків в Україні” [16, с. 235].

До переліку ключових інформаційних ресурсів системи соціального захисту входить також Єдиний реєстр отримувачів гуманітарної допомоги, що регулюється постановою Кабінету Міністрів України від 9 жовтня 2020 р. № 927 [17]. Він створений для обліку організацій, які мають право на отримання та розподіл гуманітарної допомоги, забезпечує прозорість та контроль за процесом надання гуманітарної допомоги.

У структурі інформаційного забезпечення соціального захисту важливе місце належить також Банку даних осіб з інвалідністю [18], який, хоча і не є окремим державним реєстром, відіграє критичну роль як підсистема ЄІССС. Основною метою цієї підсистеми є створення єдиної комплексної інформаційно-аналітичної системи обліку осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю, а також інших осіб, які потребують реабілітаційних заходів. Банк даних виконує функції централізованого збору, обробки та зберігання інформації, яка використовується для призначення соціальних послуг, забезпечення технічними та іншими засобами реабілітації, організації санаторно-курортного лікування. Водночас інформація з банку даних доступна отримувачам послуг через електронний кабінет особи з інвалідністю, що функціонує як додатковий онлайн-сервіс для взаємодії громадян із системою соціального захисту.

Окремо треба згадати і про систему обліку внутрішньо переміщених осіб, що функціонує відповідно до Закону України “Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб” [8]. Ця система дає змогу органам соціального захисту здійснювати облік громадян, що перемістилися внаслідок збройного конфлікту або інших надзвичайних ситуацій, забезпечувати їм надання допомог та пільг, а також реалізацію інших соціальних прав. З метою вдосконалення процесу обліку ще у 2016 році було запроваджено Єдиний реєстр внутрішньо переміщених осіб у тестовому режимі. Основне завдання цієї інформаційної системи полягало в централізованому обліку внутрішньо переміщених осіб, організації належного адміністрування процесу призначення допомог та спрощенні процедур взаємодії органів соціального захисту населення. Однак варто зазначити, що цей реєстр досі офіційно не затверджений у статусі повноцінного державного реєстру, а функціонує як облікова інформаційна система. Це створює певні труднощі в контексті інтеграції даних до єдиної системи соціального захисту та забезпечення стабільності його функціонування.

Отже, попри певну розгалуженість та наявність декількох функціональних реєстрів у сфері соціального захисту населення, система, на нашу думку, все ще залишається фрагментарною та недостатньо інтегрованою. Питання ефективності організації реєстрів, їхньої взаємодії, систематизації та розвитку набувають особливої актуальності в умовах цифрової трансформації. Саме в цьому контексті заслуговують на увагу сучасні ініціативи щодо створення так званого “реєстру реєстрів”, які наразі активно обговорюються в Україні. Це питання є предметом окремого аналізу, оскільки воно безпосередньо пов’язане з перспективами вдосконалення адміністративно-правового регулювання у сфері соціального захисту.

Попри інноваційність цієї ідеї, вона викликає певні питання в контексті застосування до соціальної сфери. З огляду на специфіку системи соціального захисту, яка оперує не просто даними, а особливими вимогами до обробки персональних даних осіб, що потребують допомоги, виникає потреба оцінити доцільність прямого перенесення універсального підходу до реєстрової архітектури соціальної сфери. Саме тому доцільно розглянути можливість запровадження альтернативної моделі створення не єдиного загального “реєстру реєстрів”, а побудови галузевих реєстрових структур. Наприклад, у сфері соціального захисту доцільно запровадити галузевий реєстр реєстрів соціального захисту населення, що дасть змогу: систематизувати та структуровано об’єднати інформацію про всі реєстри та інформаційні підсистеми, які використовуються у цій сфері; забезпечити належний рівень спеціалізації, враховуючи потреби саме органів соціального захисту, а не загальної державної інформаційної системи; підвищити ефективність адміністрування реєстрів, спростити їх взаємодію між собою; забезпечити гнучкіше оновлення та підтримку реєстрів соціального захисту в умовах змін соціальної політики. До складу такого галузевого реєстру реєстрів соціального захисту можуть увійти розглянуті нами вище реєстри.

Запровадження такої моделі забезпечить не лише внутрішню логіку системи, але й створить належні умови для інтеграції з іншими сферами, де також можуть бути застосовані галузеві підходи (медицина, освіта, екологія тощо). Отже, буде досягнуто оптимального балансу між централізацією реєстрової інформації та збереженням предметності кожної галузі.

Висновки. Внаслідок проведеного дослідження встановлено, що система реєстрів у сфері соціального захисту України перебуває на етапі активного становлення та цифрової трансформації. Основу цієї системи становить ЄІССС, до складу якої входить низка спеціалізованих реєстрів і підсистем. Водночас досі є проблеми фрагментарності, недостатньої взаємодії з іншими державними системами та браку єдиного координаційного підходу. Доцільним є запровадження галузевого “реєстру реєстрів” соціального захисту як альтернативи запропонованої урядом реєстрової моделі, що дасть змогу забезпечити спеціалізацію, гнучкість та інтегрованість реєстрової системи. Такий підхід сприятиме досягненню балансу між централізацією інформаційних ресурсів та збереженням галузевої автономії.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Електронні реєстри: напрями використання: кол. моногр. / за ред. О. М. Гладуна та М. В. Пугачової; НАН України, Ін-т демографії та соціальних досліджень імені М. В. Птухи. (2021). Київ. 364 с.
2. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР. *База даних “Законодавство України” / ВР України. Голос України.* 1996. № 128.
3. Кодекс України про адміністративне правопорушення: Закон України від 07 грудня 1984 р. № 8073-Х. *База даних “Законодавство України” / ВР України.* 1984. № 51. Ст. 1122.
4. Про адміністративні послуги: Закон України від 06 вересня 2012 р. № 5203-VI. *База даних “Законодавство України” / ВР України. Голос України.* 2012. № 188.
5. Про звернення громадян: Закон України від 02.10.1996 р. № 393/96-ВР. *База даних “Законодавство України” / ВР України.* 1996. № 47. Ст. 256.
6. Про захист персональних даних: Закон України від 01.06.2010 р. № 2297-VI. *База даних “Законодавство України” / ВР України. Голос України.* 2010. № 172.
7. Про соціальні послуги: Закон України від 17.01.2019 р. № 2671-VIII. *База даних “Законодавство України” / ВР України. Голос України.* 2019. № 82.
8. Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб: Закон України від 20.10.2014 р. № 1706-VII. *База даних “Законодавство України” / ВР України. Голос України.* 2014. № 225.
9. Кайда О. П. (2016). Інноваційні підходи до формування інструментарію реалізації соціальної політики держави. *Інвестиції: практика та досвід.* № 23. С. 85–88.
10. Про затвердження Положення про Єдину інформаційну систему соціальної сфери: Постанова Кабінету Міністрів України від 14.04.2021 р. № 404. *База даних “Законодавство України” / ВР України. Урядовий кур’єр.* 2021. № 79.
11. Чалик В. Р. (2024). Єдина інформаційна система соціальної сфери: правове регулювання функціонування та перспективи удосконалення. *Право і суспільство.* № 6. С. 178–186.
12. Про Реєстр надавачів та отримувачів соціальних послуг: Постанова Кабінету Міністрів України від 27.01.2021 р. № 99. *База даних “Законодавство України” / ВР України. Урядовий кур’єр.* 2021. № 32.
13. Іванюк О. М. (2024). Аудит в системі управління соціальних послуг. *Економіка та суспільство.* № 66. DOI.org/10.32782/2524-0072/2024-66-101
14. Про Реєстр отримувачів житлових субсидій: Постанова Кабінету Міністрів України від 14.03.2018 р. № 182. *База даних “Законодавство України” / ВР України. Урядовий кур’єр.* 2018. № 54.
15. Про Реєстр осіб, які мають право на пільги: Постанова Кабінету Міністрів України від 29.01.2003 р. № 117. *База даних “Законодавство України” / ВР України. Урядовий кур’єр.* 2023. № 23.
16. Сташків Б. І. (2014). Вступ до права соціального забезпечення: навчальний посібник. Чернівці: РВК “Десна”. 238 с.
17. Деякі питання організації ведення автоматизованої системи реєстрації гуманітарної допомоги: Постанова Кабінету Міністрів України від 09.10.2020 р. № 927. *База даних “Законодавство України” / ВР України. Урядовий кур’єр.* 2020. № 199.
18. Про затвердження Положення про централізований банк даних з проблем інвалідності: Постанова Кабінету Міністрів України від 16.02.2011 р. № 121. *База даних “Законодавство України” / ВР України. Урядовий кур’єр.* 2011. № 39.

REFERENCES

1. **Elektronni reiestry: napriamy vykorystannia: kolektyvna monohrafiia** [Electronic Registers: Areas of Use: collective monograph] / eds. O. M. Hladun, M. V. Puhachova; Ptukha Institute for Demography and Social Studies of the NAS of Ukraine. (2021). Kyiv. [In Ukrainian].
2. **Konstytutsiia Ukrainy** [Constitution of Ukraine] vid 28 chervnia 1996 roku. Baza danyh "Zakonodavstvo Ukrainy" / VR Ukrainy. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (Accessed: 22.12.2024). [In Ukrainian].
3. **Kodeks Ukrainy pro administratyvni pravoporushennia** [Code of Ukraine on Administrative Offenses]: Zakon Ukrainy vid 07 hrudnia 1984. No. 8073-X Baza danyh "Zakonodavstvo Ukrainy" / VR Ukrainy. *Vedomosti Verkhovnoi Rady URSR*. No. 51. Art. 1122. [In Ukrainian].
4. **Pro administratyvni posluhy** [On Administrative Services]: Zakon Ukrainy vid 06 veresnia 2012. No. 5203-VI. Baza danyh "Zakonodavstvo Ukrainy" / VR Ukrainy. *Holos Ukrainy*. No. 188. [In Ukrainian].
5. **Pro zvernennia hromadian** [On Citizens' Appeals]: Zakon Ukrainy vid 02 october 1996. No. 393/96-VR. Baza danyh "Zakonodavstvo Ukrainy" / VR Ukrainy. No. 47. Art. 256. [In Ukrainian].
6. **Pro zakhyst personalnykh danykh** [On Personal Data Protection]: Zakon Ukrainy vid 01 june 2010. No. 2297-VI. Baza danyh "Zakonodavstvo Ukrainy" / VR Ukrainy. *Holos Ukrainy*. No. 172. [In Ukrainian].
7. **Pro sotsialni posluhy** [On Social Services]: Zakon Ukrainy vid 17 january 2019. No. 2671-VII. Baza danyh "Zakonodavstvo Ukrainy" / VR Ukrainy. *Holos Ukrainy*. No. 82. [In Ukrainian].
8. **Pro zabezpechennia prav i svobod vnutrishno peremishchenykh osib** [On Ensuring the Rights and Freedoms of Internally Displaced Persons]: Zakon Ukrainy vid 20 october 2014 No. 1706-VII. Baza danyh "Zakonodavstvo Ukrainy" / VR Ukrainy. *Holos Ukrainy*. No. 225. [In Ukrainian].
9. Kaida, O. P. (2016). **Innovatsiini pidkhody do formuvannia instrumentarii realizatsii sotsialnoi polityky derzhavy** [Innovative approaches to the formation of tools for implementing the state's social policy]. *Investytsii: praktyka ta dosvid*, No. 23. P. 85–88. [In Ukrainian].
10. **Pro zatverdzhennia Polozhennia pro Yedynu informatsiinu systemu sotsialnoi sfery** [On Approval of the Regulation on the Unified Information System of the Social Sphere]: Zakon Ukrainy vid 14 april 2021. No. 404. Baza danyh "Zakonodavstvo Ukrainy" / VR Ukrainy. *Uriadovyi kurier*. No. 79. [In Ukrainian].
11. Chalyk, V. R. (2024). **Yedyna informatsiina systema sotsialnoi sfery: pravove rehuliuвання функціонування та перспективи удосконалення** [Unified information system of the social sphere: legal regulation of functioning and prospects for improvement]. *Pravo i suspilstvo*, No. 6. P. 178–186. [In Ukrainian].
12. **Pro Reiestr nadavachiv ta otrymuvachiv sotsialnykh posluh** [On the Register of Providers and Recipients of Social Services]: Zakon Ukrainy vid 27 january 2021. No. 99. Baza danyh "Zakonodavstvo Ukrainy" / VR Ukrainy. *Uriadovyi kurier*. No. 32. [In Ukrainian].
13. Ivaniuk, O. M. (2024). **Audyt v systemi upravlinnia sotsialnykh posluh** [Audit in the management system of social services]. *Ekonomika ta suspilstvo*, No. 66. DOI: 10.32782/2524-0072/2024-66-101 [In Ukrainian].
14. **Pro Reiestr otrymuvachiv zhytlovykh subsidii** (2018, March 14) No. 182 [On the Register of Housing Subsidy Recipients]. Baza danyh "Zakonodavstvo Ukrainy" / VR Ukrainy. *Uriadovyi kurier*. No. 54. [In Ukrainian].
15. **Pro Reiestr osib, yaki maiut pravo na pilhy** [On the Register of Persons Entitled to Benefits]. (2003, January 29) No. 117. Baza danyh "Zakonodavstvo Ukrainy" / VR Ukrainy. *Uriadovyi kurier*. No. 23. [In Ukrainian].
16. Stashkiv, B. I. (2014). **Vstup do prava sotsialnoho zabezpechennia: navchalnyi posibnyk** [Introduction to social security law: textbook]. Chernihiv: RVK "Desna". [In Ukrainian].
17. **Deiaki pytannia orhanizatsii vedennia avtomatyzovanoi systemy reiestratsii humanitarnoi dopomohy** [Certain Issues of the Operation of the Automated System for Humanitarian Aid Registration]. (2020, October 09) No. 927. Baza danyh "Zakonodavstvo Ukrainy" / VR Ukrainy. *Uriadovyi kurier*. No. 199. [In Ukrainian].
18. **Pro zatverdzhennia Polozhennia pro Tsentralizovanyi bank danykh z problem invalidnosti** [On Approval of the Regulation on the Centralized Disability Data Bank]. (2011, February 16) No. 121. Baza danyh "Zakonodavstvo Ukrainy" / VR Ukrainy. *Uriadovyi kurier*. No. 39. [In Ukrainian].

Дата надходження статті: 12.03.2025 р.

Ruslan IHONIN
SE NNEGC “Energoatom”
Leading Legal Counsel
Department for Anti-Corruption Activity Support,
Dr. hab., Associate Professor
praisejoy17@hotmail.com
ORCID: 0000-0003-3660-4036

**ADMINISTRATIVE AND LEGAL PRINCIPLES
OF FORMATION AND MAINTENANCE OF REGISTERS
IN THE SOCIAL PROTECTION SYSTEM OF UKRAINE**

The article explores the administrative and legal principles for the formation and maintenance of state registers in Ukraine’s social protection system. The regulatory and legal framework governing their operation is analyzed, including the Constitution of Ukraine, relevant laws, and subordinate regulations. The study examines the key information resources of the Unified Social Information System (USIS), such as the Register of Providers and Recipients of Social Services, the Register of Housing Subsidy Recipients, the Register of Persons Entitled to Benefits, the Disability Data Bank, the Internally Displaced Persons Accounting System, among others. The purpose of the article is to provide a comprehensive study of the administrative and legal framework for the formation and maintenance of registers in the social protection system of Ukraine, to analyze the functioning of key information systems and registers, and to determine the feasibility of introducing a sectoral register of social protection registers. The methods used include systems analysis, formal legal, and comparative legal methods. The article critically examines the universal concept of creating a unified state “register of registers”, which raises concerns regarding its application in the social sector, given the specific legal requirements for the processing of personal data. As part of the research novelty, an alternative approach is proposed – developing a sectoral register of social protection registers. This model is aimed not only at improving management efficiency and data exchange between subsystems but also at enabling integration with information systems in other sectors (such as healthcare, education, and environmental protection), while preserving the sectoral specificity of social protection. The findings can be used in drafting regulations governing the structure and operation of information systems in the field of social protection and in implementing digital solutions in public administration.

Keywords: administrative and legal regulation, social protection, Unified Information System of the Social Sphere, registers, sectoral register.